

Antropotechniek los van spiritualiteit

De moderniteit kenmerkt zich door antropotechniek die zich losmaakt van een spirituele context. Eerst wordt het lijden iets waar de massa deel aan wil hebben (kruisgingen), dan wordt in de kunstenaar bekwaamheid en verbeelding van het lijden ineen gevlochten en daarna wordt de oefening arbeid en ten slotte weer training, maar nu meer als algemene techniek. Nietzsche is niet nieuw in het zien van deze ascese los van geloof, maar brengt het zo onder woorden dat het daarmee het proces versnelt.

Maieutiek 2020-voorjaar -7

2

Immuunsystemen

De immuunsystemen hebben als kenmerk dat ze het lijden oplossen.

In de middeleeuwen heeft het lijden in de wereld, een tegenhanger in het hiernamaals.

In de moderne tijd wordt de tegenhanger de vooruitgang in de materialiteit (hemel op aarde).

Tegenspoed wordt dan iets waar dit immuunsysteem op antwoordt met biopolitiek, uitmondend in de verzorgingsstaat.

Maieutiek 2020-voorjaar -7

3

Het verdwijnen van de frustratie tolerantie drempel

Op alle mogelijke manieren worden de frustrerende factoren van het leven en het lijden worden oplosbaar en om verder te komen moeten mensen leren om dat lijden en de frustratie te articuleren, opdat er verbetering kan worden nagestreefd. Dat is gelukt.

Van verdoving tot curlingmoeder

Maieutiek 2020-voorjaar -7

4

Oefening vanaf 19de eeuw

Europa verandert in een trainingskamp voor menselijke vooruitgang op verschillende fronten. Iedereen doet mee en kinderen worden erin geboren en moeten nu ook direct veranderen.

Ook de rijken gaan van de herensociëteit met rust naar oefeningsdwang met personal trainer.

“Geschiedschrijving wordt dan de verslaggeving van concurrerende lotsgemeenschappen onder gemeenschappelijke stress.”(349)

Maieutiek 2020-voorjaar -7

5

Je hoeft er niets voor te doen

“Waar de *enhancement*-gedachte overheerst, daar wordt de verhoging van het prestatieniveau benaderd als een dienstverlening waarbij de eigen inspanning van de individuen beperkt blijft tot de aanschaf van de actueelste procedures.”(350)

Maieutiek 2020-voorjaar -7

6

Biopolitiek van de overheid en je moet je leven veranderen

Stadstaten en later nationale staten gaan zich bemoeien met het leven en de dood van hun inwoners.

Vrouwen worden (meer) onderdrukt. Kerk en staat eisen kinderen los van de vraag of men ze kan grootbrengen. De relatie beschermer van (on)geboren leven - biopolitiek is cynisch, zegt Sloterdijk. (355)

Biopolitiek stimuleert nog altijd het krijgen van kinderen en weert de vreemdeling.

Maieutiek 2020-voorjaar-7

7

School en staat

Er komen overbodigen en de school wordt nodig, ook voor gewone mensen.

De staat wil goede burgers; de school gaat mensen ontwikkelen én mondig maken. Dat is de verheffing van het volk; de Verlichting.

De wereld in orde brengen en de mens opvoeden horen eerst bij elkaar.

Met als vroege voorloper Comenius komt het idee van de maakbare mens op. (toen de automaton, nu het algoritme als matrix) (blz. 370)

Maieutiek 2020-voorjaar-7

8

Van training naar unfitnes

(Blz 373 en 377)

Van verheffing door alfabetisering, naar passieve media consumptie,

Van iconschilderen tot Duchamps,

Militaire training heeft, in haar indeling in subhandelingen, geleid tot topsport.

Maieutiek 2020-voorjaar-7

9

Van bril en boekdrukkunst naar mensenstoffeeders.

"De nieuwe stoffeeders kiezen voor een pragmatische toegang tot de mens. Ze zien hem in de eerste plaats als cliënt, dat wil zeggen de door beschikbare dingen omgeven, door dingen gestimuleerde, met dingen oefenende bewoner van de goederen- en zakenwereld. (...) Ze proberen hun tijdgenoten ervan te overtuigen hun leven door deelname aan actuele kunstmatigheden te veranderen en hun existentiële tonus, en niet in de laatste plaats hun concurrentievermogen, door nieuwe informatiemiddelen, nieuwe comfortmiddelen, nieuwe distinctiemiddelen op een hoger plan te tillen. Deze nieuwe markt tast het archaische of-of van de ethische onderscheiding aan." (380)

Maieutiek 2020-voorjaar-7

10

De auto-operatief gekromde ruimte

"De belangrijkste moraalhistorische gebeurtenis van deze epoche heet daarom niet secularisatie, maar onradicalisatie van de ethische onderscheiding - of zo men wil: devverticalisatie van de existentie.

Vooruitgang en verticaliteit worden losgekoppeld. Vasthouden aan de combinatie wordt fanatiek gevonden.

Maieutiek 2020-voorjaar-7

11

Wie moet je veranderen?

Twee strubbelingen in huidige tijd;

- De sterke en zwakke vorm van 'je moet jezelf veranderen'.
- De zelfverandering die ik zelf doe en die ik laat doen. (= opereren en laten opereren)

"In plaats van de stelling: 'Ik neem mijzelf onder handen' komt de complexere zinswending: ik gaf mijzelf uit handen om me na de behandeling weer zelf onder handen te kunnen nemen." (390)

Maieutiek 2020-voorjaar-7

12

Antiverticalisme na 1945

“in het existentialisme als cultus van de eindigheid, in het vitalisme als cultus van de totale inzet, in het consumentisme als cultus van de stofwisseling, in het toerisme als de cultus van de verplaatsing. In deze verwezen tijd kregen de topsporters de rol toebedeeld het heilig vuur van de overdrijving brandend te houden.” (418)